

تاثیر کائولین فرآوری شده (WP 95%) روی سفیدبالک پنبه، *Bemisia tabaci* Gen.حمزه ایزدمهر^۱، حسین فرازمند^{۲*}، علی اولیائی ترشیز^۱، محمد سیرجانی^۳ و عیسی جبله^۱

۱. گروه گیاه پزشکی، دانشگاه علم و فرهنگ، کاشمر، ایران. ۲. بخش تحقیقات حشره شناسی کشاورزی، موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران. ۳. بخش تحقیقات گیاه پزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کاشمر، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۱۲/۲۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۵/۲۵

چکیده

سفید بالک پنبه، *Bemisia tabaci* Gennadius (Hemiptera: Aleyrodidae)، یکی از مهم ترین آفات پنبه است که پوره ها و حشرات بالغ آن ضمن تغذیه از شیر گیاهی، با دفع عسلک سبب جذب ذرات گرد و غبار به سطح برگ ها شده و این عوامل، موجب خسارت کمی و کیفی در مزارع پنبه می شود. با توجه به خسارت بالای آفت، همه ساله پنبه کاران برای کنترل آن از انواع حشره کش ها استفاده می کنند. با هدف کاهش مصرف سموم شیمیایی، تاثیر کائولین فرآوری شده (سپیدان[®] WP 95%) بر روی تلفات پوره و تخم ریزی سفیدبالک در منطقه کاشمر استان خراسان رضوی، بررسی شد. به همین منظور، دو مرحله محلول پاشی کامل مزارع پنبه با غلظت های ۳ و ۵ درصد کائولین در مقایسه با حشره کش تیاکلوپراید+دلتامترین (پروتئوس[®] OD 110) (۱۰۰۰ پی پی ام)، انجام گرفت. بر اساس نتایج بدست آمده، کاربرد کائولین موجب ایجاد تلفات در پوره ها و بازدارندگی تخم ریزی سفیدبالک شد. میانگین درصد تاثیر روی پوره در تیمارهای کائولین ۳ و ۵ درصد و حشره کش پروتئوس، در ۳ روز بعد از محلول پاشی به ترتیب، ۶۷، ۸۷ و ۱۸ درصد بدست آمد. همچنین میانگین مقدار بازدارندگی تخم ریزی در مزارع محلول پاشی شده با کائولین ۳ و ۵ درصد و حشره کش پروتئوس، در زمان ۳ روز پس از محلول پاشی، به ترتیب، ۳۶، ۵۷ و ۵۴ درصد بدست آمد. علاوه بر این، میزان تلفات پوره و بازدارندگی تخم ریزی کائولین، تا ۲۱ روز پس از محلول پاشی، در مقایسه با حشره کش شیمیایی پروتئوس مناسب بود، به طوری که، درصد تاثیر روی پوره در تیمارهای کائولین ۵ درصد و حشره کش پروتئوس، به ترتیب، ۳۰ و ۳۵ درصد و میزان بازدارندگی تخم ریزی در تیمارهای کائولین ۵ درصد و حشره کش پروتئوس، به ترتیب، ۹۳ و ۳۸ درصد مشاهده شد. لذا با توجه به تاثیر بالای کائولین در کاهش جمعیت پوره ها و بازدارندگی تخم ریزی، محلول پاشی مزارع پنبه با کائولین فرآوری شده (سپیدان[®] WP 95%)، با غلظت ۵ درصد، می تواند به طور موفقیت آمیزی جمعیت پوره و تخم سفیدبالک را کاهش دهد.

واژه های کلیدی: بازدارندگی تخم ریزی، پنبه، سفیدبالک پنبه، *Bemisia tabaci*، کائولین، کنترل.